

کارشناسان چه می گویند:

آیا همتی می‌تواند ترمز ارز را بکشد!

ثبات اقتصادی، قول رئیس جدید بانک مرکزی

- گروه اقتصادی – در شرایط اقتصادی فعلی، نرخ ارز بی‌محابا به سمت بالا حرکت می‌کند و حالا در پی اخبار تغییر سکانداری بانک مرکزی و انتصاب عبدالناصر همتی به‌عنوان رئیس کل، این سؤال مطرح می‌شود که آیا او می‌تواند ترمز رشد دلار را بکشد؟**

در میانه طوفان‌های اقتصادی حلا مدت‌هاست نرخ ارز بدون توجه به اخبار درمانی، بی‌محابا به سمت بالا حرکت می‌کند و هر نوسان در این نرخ، همچون زخم عمیقی بر پیکره اقتصاد کشور فرود می‌آید و وعده حفظ ارزش پول ملی اکنون به چالشی عمیق تبدیل شده است؛ در این میان حالا اخباری از تغییر سسکاندار بانک مرکزی به گوش می‌رسد و بنابر گفته معاون ارتباطات دفتر رئیس‌جمهور، عبدالناصر همتی جانشین محمد رضا فرزین خواهد شد.

اما سوال اصلی اینجاست که با تغییر سکاندار بانک مرکزی و آمدن همتی ترمز روند صعودی نرخ ارز کُشیده خواهد شد؟ در همین راستا با چند تن از فعالان اقتصادی به گفت‌وگو نشستیم.

کنترل ارز هم دانش می‌خواهد و هم اختیارات

در ابتدا سهایم آرائی، کارشناس حوزه ارز، در مورد توانایی آقای همتی در کنترل نرخ دلار گفت: این سوال که آیا آقای همتی می‌تواند ترمز رشد دلار را بکشد یا خیر، نیازمند دقت بیشتری در پاسخ است. توانایی در این زمینه دو بعد دارد؛ یکی دانش و درک موضوع و دیگر اختیارات لازم برای اجرای تصمیمات است؛ در خصوص دانش، به نظر می‌رسد آقای همتی دارای آگاهی کارشناسی لازم هستند و دانش کافی برای متعادل کردن و حفظ ثبات نرخ ارز را دارند و این موضوع پیچیده نیست.

او در ادامه بیان کرد: چالش اصلی در بعد دوم است که آیا به ایشان اختیارات لازم داده می‌شود تا از این دانش و توانایی به نحو احسن استفاده کند؛ تجربه به نشان می‌دهد که بسیاری از وسای بانک‌های مرکزی با این بعد دوم مشکل دارند.

این کارشناس همچنین به عوامل بیرونی مؤثر بر فعالیت بانک مرکزی اشاره کرد و گفت: نفوذهای سیاسی و مطالبات مختلف گروه‌ها می‌توانند فضا را پیچیده کنند و اثر گذاری این توانایی‌ها را کاهش دهند. همچنین تجربه نیز به دلیل قفل شدن منابع ارزی کشور، اختیارات رئیس کل بانک مرکزی را محدود می‌کند. آقای همتی آدم جسور و مستقلی است و در مواقعی نشان داده که می‌تواند در برابر موانع جدی مقاومت کند. اما سوال اینجاست که آیا او می‌تواند از این جسارت برای مواجهه با موانع در اجرای سیاست‌های ارزی خود بهره‌برداری کند؟

او افزود: ده‌سال پیش بود، احتمال موفقیت بیشتری وجود داشت؛ اما اکنون فضای اقتصادی ملتهب‌شده و به هم ریخته‌تر شده است

به‌طور کلی، همتی از لحاظ دانش و آگاهی، توانایی لازم را دارد، اما باید بینیم آیا فضای مناسب و استقلال عمل لازم برای اجرای تصمیماتش در اختیارش قرار می‌گیرد یا نه.

همتی جسارت لازم برای تغییر را دارد

در ادامه هم سیواش غیبی پور دیگر کارشناس اقتصادی، اظهار کرد: من با آقای انتخاب دکتر همتی موافقم و به چند دلیل می‌توانم این نظر را حمایت کنم. اولاً، ایشان تجربیات قبلی در این زمینه دارند و از طرفی، تیم‌های اقتصادی در دانشگاه‌ها، وزارت اقتصاد و بانک مرکزی می‌توانند به ایشان در ارائه راهکارهای موثر کمک کنند.

او ادامه داد: دو مین دلیل این است آقای همتی جسارت لازم را دارد. ایشان در بعضی مواقع آزمون و خطا کرده، ولی به نظر می‌رسد که در آغاز عرضه بنزین سوپر وارداتی توسط خودروهای سيار گزارش میدانی نشان می‌دهد که متقاضیان استفاده از این نوع بنزین معتقدند این سوخت به صرفه‌تر از نبودن است و می‌تواند از آسیب به موتور خودروهای خارجی جلوگیری کند؛ با این حال، خواستار عرضه همزمان بنزین و ثابت آن در جایگاه‌ها شدند.

پس از ماه‌ها انتظار، عرضه بنزین سوپر وارداتی به صورت محدود از روز پنج‌شنبه، چهارم دی‌ماه آغاز شد. این فرآورده ویژه با هدف پاسخ به تقاضای رو به افزایش خودروهای خارجی و بهبود کیفیت سوخت ارائه شده است. به گفته سخنگوی صف جایگاه‌داران، نخستین محموله بنزین سوپور به کشور وارد شد و مراحل توزیع آن در جایگاه‌ها و خودروهای سيار مشخص شروع شد. پیش‌تر اعلام شده بود که تولید داخلی بنزین سوپر برای پاسخ به کل تقاضای کشور کافی نیست و تنها راه تأمین واردات این نوع بنزین است.

اولین عرضه بنزین ویژه سوپر در رینگ داخلی بازار فرعی بورس انرژی ایران انجام شد. حجم عرضه ۳۰۰هزار لیتر و حداکثر حجم خرید نیز ۳۰۰هزار لیتر تعیین شده بود. قیمت پایه هر لیتر ۶۵ هزار و ۸۰۰ تومان و حداقل حجم خرید ۱۰ هزار لیتر اعلام شد. به گفته مسئولان، قیمت این فرآورده بر اساس میزان عرضه و تقاضا تعیین می‌شود و دولت تلاش دارد قیمت آن پایین نگه داشته‌شود. یک ماه پس از آغاز عرضه، نرخ بنزین سوپر به ۶۹ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش یافت.

بررسی‌های میدانی و انتشار برخی ویدئو‌ها در فضای مجازی حاکی از آن بود که در روزهای ابتدایی خودروهای خارجی بسیاری برای دریافت بنزین سوپر هیچ نقاط اعلام شده، شده‌اند. در این راستا، برای بررسی روند سوخت‌رسانی و نظرات شهروندان به مسراع یکی از خودروهای سيار واقع در یکی از نقاط شهر تهران رفتهیم.

اپراتور یک خودروی سوخت‌رسان واقع در تهران درباره میزان تقاضا برای دریافت بنزین سوپر اظهار

کرد: در زوایل ساسا زمان ادامه‌شده خودروها و

جسارت لازم برای تغییر و دفاع از برنامه‌های خود را دارد. اما نکته مهم این است که مادر یک اقتصاد جهانی هستیم و نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که بدون توجه به مسائل جهانی، سیاست‌های خود را به‌طور مستقل اجرا کنیم.

غیبی‌پور تأکید کرد: در عوامل خارجی مانند تحریم‌ها و محدودیت‌های ورود و خروج سرمایه، می‌تواند توانایی‌های هر شخصی را تحت تأثیر قرار دهد. با این حال، رئیس بانک مرکزی باید بتواند فرایند سقوط ارزش پول ملی را متوقف کند و حتی شرایط ثبات را ایجاد نماید. تا بازار بتواند به فعالیت خود ادامه دهد؛ در مجموع، ویژگی‌های آقای همتی و توانایی حفظ استقلال بانک مرکزی می‌تواند به بهبود شرایط اقتصادی کمک کند. به همین دلیل، من متعقدم که ایشان می‌توانند حداقل ترمز رشد ارز را بکشند.

عوامل متعددی در نرخ ارز موثر است

همچنین در ادامه مصطفی صفاری، کارشناس بازار ارز، بیان کرد: بازار ارز از تقاضا و عرضه تشکیل شده و قیمت ارز تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار دارد. روشن است زمانی که تقاضا برای ارز افزایش یابد، قیمت آن نیز بالا می‌رود و بالعکس. سیاست‌های بانک مرکزی، به ویژه سیاست نرخ ارز شناور کنترل‌شده، تعیین‌کننده نوسانات نرخ ارز است. این نرخ می‌تواند به صورت فتری عمل کند؛ به عبارت دیگر، اگر اجازه ندهیم نرخ ارز تعدیل شود، یکباره ممکن است افزایش چشم‌گیری پیدا کند.

صفاری ادامه داد: با توجه به تورم بالای ۴۵ در صد، در صورتی که نرخ ارز ثابت نگه داریم، نیاز به تزریق منابع در بازار احساس می‌شود، که این منابع در نهایت تخلیه خواهند شد. نرخ ارز موثر که بانک مرکزی تعیین می‌کند باید به‌گونه‌ای تنظیم شود که حتی المقدور شکاف بین نرخ واقعی و نرخ رسمی اعلامی کنترل شود. باید در نظر داشت که مدیریت نرخ ارز تنها به عهده رئیس کل بانک مرکزی نیست و عواملی، چون صادرات و شرایط اقتصادی داخلی نیز تأثیر گذارند.

صفاری در پاسخ به اینکه آیا آقای همتی می‌تواند ترمز رشد ارز را بکشد یا خیر، گفت: با توجه به توضیحات ارائه شده، به نظر می‌رسد بخشی از انرژی شکاف بین نرخ واقعی و دستوری ارز در مدت اخیر آزاد شده و حالا در این شرایط آقای همتی می‌تواند نرخ ارز را به‌طور نسبی تا مدتی کنترل کند؛ اما کنترل و ثبات آن بستگی به تولید، پایه پولی و حجم نقدینگی دارد.

اهمیت سیاست‌های اقتصادی فراتر از تغییر رئیس کل بانک مرکزی

در نهایت هم حجت‌الله فرزانی، کارشناس بانکی، به بررسی تأثیر تغییر رئیس کل بانک مرکزی بر کنترل نرخ ارز پرداخت و بیان کرد: هرچند که طبق قانون وظیفه حفظ ارزش پول ملی به عهده بانک مرکزی است، اما نگهداری و حفظ ارزش پول ملی صرفاً وظیفه این نهاد نیست و نمی‌توان انتظار داشت که با تغییر رئیس کل، اوضاع به‌طور معجزه‌آسا بهبود یابد.

فرزانی افزود: در شرایط فعلی کشور، عواملی مانند تحریم‌ها، آثار مکانیزم ماشه و همچنین تنش‌های اقتصادی ناشی از شرایط جنگی، تأثیر زیادی بر نرخ ارز دارند. ضمن اینکه در نیمه دوم سال، فشار تأمین کسری بودجه دولت و نقدینگی نیز به کاهش ارزش پول ملی

اقتصادی

دامن می‌زند. او در ادامه بیان کرد: صرف تغییر سسکاندار بانک مرکزی نمی‌تواند در تنهایی منجر به موفقیت در کنترل نرخ ارز شود و به نظر می‌رسد که قاطبه کارشناسان اقتصادی نیز با این نظر موافقت که این راه‌حل مشکل‌نست.

فرزانی تأکید کرد: از سوی دیگر، بنیان‌های اقتصادی کشور نیز باید در نظر گرفته شود. نرخ برابری ارز تحت تأثیر شرایط اقتصادی و نرخ تورم کشور قرار دارد. بسا توجه به موتور تولید نقدینگی و تورم که کماکان در حال کار است، طبیعی است که کاهش ارزش پول ملی ادامه یابد؛ پیش از این هم آقای همتی در دوره مدیریت قبلی خود بر بانک مرکزی اقداماتی برای مدیریت بازار ارز انجام دادند، اما تغییرات اقتصادی در همان دوره نیز بر افزایش نرخ ارز تأثیر داشته است. بنابراین، صرفاً شخص نمی‌تواند در این زمینه تأثیر گذار باشد؛ باید تأکید داشت برای بهبود شرایط، نیاز به تغییرات بنیادی در سیاست‌های اقتصادی و مدیریت کلان کشور داریم تا بتوانیم بر مشکلات موجود فائق آییم.

در نهایت بنابر گفته کارشناسان، حفظ ارزش پول ملی مهترین چالش پیش روی سسکاندار جدید بانک مرکزی خواهد بود که عوامل متعددی همچون تحریم‌ها، وضعیت مولف‌های کلان اقتصادی و سیاست‌های مالی داخلی بر این موضوع تأثیر گذار است و برای اینکه ترمز رشد نرخ ارز واقعاً کشیده شود، نیاز به همکاری میان نهادهای مختلف، تغییر در سیاست‌های اقتصادی و همچنین پاسخگویی به چالش‌های بیرونی و برپیز از اتخاذ تصمیمات بدون ارزیابی همه جانبه در بهره حساس فعلی بیش از هر زمانی احساس می‌شود.

همتی رئیس جدید بانک مرکزی:

قول می‌دهم ثبات اقتصادی را فراهم کنم

در همین راستا عبدالناصر همتی رئیس جدید بانک مرکزی در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران در خصوص سیاست‌های جدید ارزی دولت بیان کرد: وظیفه بانک مرکزی کنترل تورم و نظارت بر بانک‌هاست.

وی افزود: بر گشت من به بانک مرکزی به این علت بود که شرایط برای اجرای خدمت فراهم دیدم به کشور نیاز به تلاش همه قوا دارد تا بتوانیم شرایط موجود اقتصادی را ساماندهی کنیم.

رئیس بانک مرکزی تأکید کرد: در مردم قول می‌دهم ثبات اقتصادی را فراهم کنیم؛ کنترل تورم وظیفه ماست و دلیل تورم نیز کسری بودجه می‌باشد که باید کنترل شود. بنده بانک‌های ناتراز بر خوردم می‌کنم.

همتی گفت: معیشت مردم برای ما در اولویت است و این مسئله را پیگیری می‌کنیم. در برنامه داریم رانت ارز چند نرخ را به تدریج جمع کنیم که خود این از دلایل ناترازی است. به مردم قول می‌دهم بازار ارز به ثبات می‌رسد.

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه معیشت مردم بسیار مهم است و بانک مرکزی آن را به‌عنوان اولویت اصلی خود در کمک به سایر دستگاه‌های مسئول پیگیری خواهد کرد، متذکر شد: حتماً ساسد و رانت ناشی از چندنرخ بودن ارز را جمع خواهیم کرد. یکی از دلایل اصلی التهابات در بازار ارز، چندنرخ بودن، رانت، فساد و سفته‌بازی است که در آن رخ می‌دهد. حتماً این وضعیت را سر و

سامان خواهیم داد.

وی افزود: به مردم قول می‌دهم تمام تلاشم را می‌کنم تا ان‌شاءالله ثبات را در بسازار ارز به وجود آید و حتماً هماهنگی بین بازارها را مدنظر خواهم داشت. بازار مالی یک بازار وسیع تر است و هماهنگی سیستم پولی با بازار سرمایه برقرار خواهد شد.

همتی بیان کرد: ثبات و توسعه بازار سرمایه جز اهدافم است و حتماً مطمئن باشید همه را بر می‌گردانم؛ شک نکنید بر خورد خواهم کرد، به بازار سرمایه کمک خواهم کرد.

رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به پرسشی درباره بازگشت ارز شرکت‌های نفتی و فولادی و تعلل آنان در این زمینه، تصریح کرد: مطمئن باشید همه را بر می‌گردانم؛ شک نکنید بر خورد خواهم کرد، تجربه نشان داده که این‌ها را پیگیری خواهم کرد و اگر کسی ارز نیاورده باشد حتماً بر می‌گردانم؛ مگر اینکه نرخ‌ها را به قدری پایین آورده باشید که برای صادر کننده به صرفه نباشد که ارز را برگرداند که آن موارد هم پیگیری می‌شود.

وی بیان کرد: به تدریج ارز را تکنسرخ می‌خواهیم کرد ولی قطعاً تکنسرخ شدن ارز روی قیمت کالاها اثر خواهد داشت، من قبلاً هم گفته بودم که علی‌رغ اینکه قیمت ارز را پایین نگه داشته‌ایم اما قیمت کالاها باز هم افزایش داشته است تکنسرخ شدن ارز باید با تدبیر انجام شود.

همتی گفت: اگر قرار است ارز ترجیحی در داشته‌شو باید ما به تفاوت آن برای مردم جبران‌شود حالا با طریق کالابریک باز روش دیگر اما در هر صورت نمی‌توان بی‌محایا ارز ترجیحی را برداشت.

وی با اشاره به بانک‌های ناتراز خاطر نشان کرد: بر خورد با بانک‌های ناتراز که عامل مهم تورم در کشورمان هستند و همچنین مدیریت یکپارچه ارز در شرایط تحریمی، بحث‌های مهمی هستند که

ان‌شاءالله در روزهای آینده بیشتر با شما و مردم عزیز در مورد آنها صحبت خواهم کرد.

همتی گفت: با تمام وجود و قسم و برای این کار مهم می‌گذارم و ان‌شاءالله در روزهای آینده مردم عزیزمان خواهند دید که این ثبات را به اقتصاد کشور باز می‌گردانیم.

وی با اشاره به برگزاری جلسه‌های اخیر با اصناف و فعالان اقتصادی، ادامه داد: محور صحبت‌ها ثبات بازار بود و بازار هم به دنبال ثبات اقتصادی است. درباره نرخ ارز صحبت نمی‌کنم؛ مسئول نرخ گذاری نباید بانک مرکزی باشد و بانک مرکزی باید از نوسانات نرخ ارز جلوگیری کند. کالای بالاداتی برای نرخ ارز تعیین می‌شود که در این دالان بر اساس روند اقتصاد کشور حرکت و براساس آن روند، ثبات به نرخ ارز داده‌شود. حفظ و تقویت ذخایر ارزی مهم‌تر از مداخلات است.

رئیس کل بانک مرکزی یادآور شد: تجربه سه‌سال‌های ۹۸ و ۹۹ بانک مرکزی را دارم که با وجود مشکلات شدید در آمد ارزی که کمترین درآمد وصولی ما در همین سال‌ها بود و کمتر از ۱۰ میلیارد دلار می‌شدا ما با مدیریت اصولی توانستیم ۱۵ میلیارد دلار به ذخایر اسکناسی اضافه کنیم.

وی ادامه داد: با توجه به شرایط تحریمی، مدیریت بازار ارز اصولی و با اشاره به برگزاری جلسه‌های اخیر با اصناف و فعالان اقتصادی، ادامه داد: محور صحبت‌ها ثبات بازار بود و بازار هم به دنبال ثبات اقتصادی است. درباره نرخ ارز صحبت نمی‌کنم؛ مسئول نرخ گذاری نباید بانک مرکزی باشد و بانک مرکزی باید از نوسانات نرخ ارز جلوگیری کند. کالای بالاداتی برای نرخ ارز تعیین می‌شود که در این دالان بر اساس روند اقتصاد کشور حرکت و براساس آن روند، ثبات به نرخ ارز داده‌شود. حفظ و تقویت ذخایر ارزی مهم‌تر از مداخلات است.

رئیس کل بانک مرکزی یادآور شد: تجربه سه‌سال‌های ۹۸ و ۹۹ بانک مرکزی را دارم که با وجود مشکلات شدید در آمد ارزی که کمترین درآمد وصولی ما در همین سال‌ها بود و کمتر از ۱۰ میلیارد دلار می‌شدا ما با مدیریت اصولی توانستیم ۱۵ میلیارد دلار به ذخایر اسکناسی اضافه کنیم.

تخصیص می‌دهد، اما بعد با کمبود منابع ارزی مواجه می‌شود. فروش نفت با مشکل روبه‌روست، ورودی ارز کاهش یافته و در نهایت می‌گویند آن کجا بپوریم؟ قول داده‌اند، اما منبعش وجود ندارد. تا زمانی که این روابط پرتنش با دنیا برقرار است، نباید انتظار داشت چنین وعده‌هایی عملی شود.

وی افزود: ما عملاً در یک جنگ اقتصادی، معمولاً با رانت‌خواران و مفسدان برخورد جدی می‌شود و برنامه‌ریزهای دقیق تر است؛ منابع ارزی به‌صورت هدفمند هزینه می‌شود. اما هیچ‌کدام از این‌ها را امروز نمی‌بینیم. انگار اساساً دولتی وجود ندارد و همه چیز به‌صورت خودسر پیش می‌رود.

این کارشناس خودرو با اشاره به نامه رئیس انجمن و کارکنندگان خودرو به افزایش نرخ دلار از زمان تصویب واردات پاسخ داد: این موضوع کاملاً روشن است. دولت با کسری بودجه مواجه است. از یکسوز ارز ترجیحی حذف شده و از سوی دیگر نرخ از مبادله‌ای از حدود ۷۰۰ هزار تومان به بیش از ۱۱۰۰ هزار تومان رسیده است. طبیعتاً با این شرایط، تعرفه‌ها تغییر می‌کند و قیمت خودروهای وارداتی به شدت افزایش می‌یابد. این مسائل پیچیده نیست؛ دولت به نقدینگی نیاز دارد، هزینه‌هایش افزایش یافته و از ابزارهایی مثل فروش سکه، افزایش نرخ ارز و تغییر نرخ از مبادله‌ای استفاده می‌کند. او در ادامه تصریح کرد: در کنار این موارد، بحث‌هایی مثل داغ کردن بورس هم مطرح است؛ همان‌الگویی که در سال‌های قبل دیده بودیم. مجموعه این عوامل دست به دست هم می‌دهد و باعث افزایش تورم و قیمت‌ها می‌شود. در نهایت هزینه این بی‌برنامگی و سوءمدیریت از جیب مردم پرداخت می‌شود.

مدنی در پاسخ به این سوال، با توجه به بحث واردات خودرو تغییر کرد؛ او افزود: واقعیت این است که از زمان مطرح شدن واردات خودرو، اتفاق مهمی در بازار داخلی نیفتاده است. قیمت‌ها همچنان بالا رفته و نقدینگی سرگردان ناشی از چاپ پول‌های بی‌پشتوانه، به سمت بازارهای مثل خودرو و هدایت شده است. اختلاف قیمت شدید میان کارخانه و بازار باعث شده میلیون‌ها نفر صرفاً برای سوداگری ثبت‌نام کنند، نه مصرف واقعی. این‌ها همه ابزارهایی است برای تأمین مالی دولت، نه تنظیم بازار.

او در پایان خاطر نشان کرد: در نهایت به بحث‌هایی مثل تغییر مقررات واردات خودرو در چین مطرح می‌شود که می‌تواند به ضرر ایران تمام شود. در حالی که در مقطعی خودروسازی داخلی با بحران خارج شده بود و حتی خود ما هم معتقد بودیم واردات محدود است. اما الان می‌تواند بازار را تخلیه و رقابت نسبی ایجاد کند؛ این مسیر ادامه پیدا نکرد. هم واردات متوقف شد، هم تولید داخلی آسیب دید و امروز صنعت خودرو با شرایط بسیار پیچیده‌تری مواجه است؛ شرایطی که نتیجه سه‌سال‌ها تصمیم‌گیری نادرست و سیاست‌گذاری ناپایدار است.

کلیه سفارشات

کلیه سفارشات MDF، چوبی

کلیه سفارشات

تلفن: ۷۷۹۸۲۵۲

کلیه سفارشات MDF، چوبی

کلیه سفارشات MDF، چوبی

کلیه سفارشات MDF، چوبی

کلیه سفارشات MDF، چوبی